

Gauleiter Erich Koch pred sodiščem v Varšavi

«Najbolj izvirnemu ruskemu pesniku» je prinesel nagrado roman «Doktor Živago», ki v ruskem izvirniku še ni bil tiskan

Foto M. Magajna

Kot so bili lansko leto ob pravnem razgovoru dramskih delavcev z občinstvom: — bilo je to pred premiero Brechtove igre »Svejk« v drugi svetovni vojni — vsi prinešeni nad izrednim obiskom, tako je bilo letos ob prvem podobnem razgovoru čutili kakšne razočaranja nad skromno zasedanico avditorijem. Toda obiskovalci razgovora pred premiero Cankarjeve komedije »Za narodov blagora« niso bili zato nič manj navdušeni. In vsi delavci Drame, ki so pripravili uprizoritev Cankarjevega dela so bili zaradi navale publike in zaradi živga in neposredne stika z občinstvom prav tako zadovoljni s prvim razgovorom v letošnji sezoni. Edini je to topel in prijeten popoldan, ki je gotovo priložnost zbližanju dramskih umetnikov s publiko. To pa je prav gotovo poglavitni namen teh razgovorov, ki jih vodstvo ljubljanske Drame oblikinja pred vsako letošnjo premiero.

Lojze Filipič dramaturg ljubljanske Drame je začel razgovor s tem, da je na kratko obrazložil namen razgovorov dramskih sodelavcev z občinstvom. Zbližati dramske umetnike z gledalci in odpravi pregreje med odrom in avditorijem, to je poglavitni namen takih razgovorov. Nato je pojasnil, kakšno nagibo so vodili vodstvo Drame, da je ponovno uvrstila v repertoar Cankarjevo komedijo. To je sedaj že sedma uprizoritev te Cankarjeve komedije in enaindevdeseta predstava Cankarjevega dela na odru ljubljanske Drame. Obširneje pa je o tem spregovoril ravnatelj Drame Slavko Jan. Ob štiridesetletnici Cankarjeve smrti hoče ljubljanska Drama, ne z bučno proslavo, temveč z uprizoritvijo Cankarjevega dela počastiti njegov spomin. Da je pač padla podočitev prav na »Za narodov blagor«, pa je bil vzrok v tem, da je to klasično delo slovenske dramatike. Razen tega pa ima vodstvo ljubljanske Drame prav to komedijo namen odpravi prejad, ki bi lahko nastal med mladimi in stariimi člani ljubljanske Drame. Pri tej uprizoritvi je bil napravljen drzen poskus. Režija in glavne vloge so bile poverjene mladim in najmlajšim članom ansambla Drame. Najmlajši igralci imajo nam odgovorne vloge, starejši, izkušeni igralci, pa so zasedli manjše, takorekoč drobne vloge. Kako bo uspel ta poskus, bo pokazala uprizoritev, je dejal direktor Drame Prizori, ki smo jih videli na razgovoru, po so nam pokazali, da je bila ta zamisel ušesna in da bo zato uprizoritev na prav tak umetniški višini kot sicer druge uprizoritve osrednjega slovenskega dramskega gledališča.

Režiser in scenograf je Mile Korun, katerega mi ta režija debut. V kratkem sestavku, ki ga je prebral, je Mile Korun obrazložil koncepte iz katerih je izhajal pri režiji Cankarjeve komedije. Ze sam značaj dela, ki je satirična farsa, zahteva posebne uprizoritve. Razen tega pa je treba vedeti, da je to delo, ki predstavlja na pad na moralo in ozkost slovenske meštanske družbe ob koncu preteklega stoletja, danes izgubilo svoj boleč značaj. Zato je bil namen njegove režije razširiti satiro, ji dati neko široko, bolj splošno veljavo in poudariti tiste momente, ki so danes njemu človeku blizu.

Lektor pr. Mirko Mahnič in kostumier Mija Jarčeva sta na kratko pojasnila svoj delež pri uprizoritvi. Lektor je povedal, da je bil Cankarjev jezik le malenkostno popravljen, Jarčeva pa je na primeru igralke in njene obleke prikazala, kako si je zamislila kostume nastopajočih. Ti so sicer realistični z nekaterimi poudarki, ki ustrezajo karakterji vloge in značaju uprizoritve.

Za njima so spregovorili nekateri igralci. Zlasti Stane Sever je podrobno obrazložil, kako si je zamislil lik Gornika, katerega je prijel s fevdalcem stare Rušije — Ohlomvom. Duša Podkajeva je pojasnila, da je zelo zadovoljna s svojo vlogo, ki je med vsemi naj-

boljša Cankarjeva ženska vloga, Lojze Potokar pa je izrazil svoje zadovoljstvo nad delom ansambla z mladimi režiserjem. Kot predstavnika najmlajše igralске generacije je spregovoril Jurij Souček in z nekaj duhovitimi besedami prikazal koncept svoje vloge.

Nato je še režiser Mile Korun kot scenograf obrazložil osmtek scene ter pojasnil, zakaj si je zamislil prav tako. Tudi v sceni je bil v takih fantazijskih resničnost in sprejel polno tisto realističnih elementov, ki ustvarjajo nekateri simboli. In na scena rahel satirični prizvok kot vse osebe in celotna uprizoritev.

V drugem delu razgovora s publiko smo videli prizore, ki so jih moški oči odigrali nekateri člani ansambla, to pot seveda brez maske in kostumov. Pokazali so nam, da bo nova uprizoritev Cankarjeve komedije odlična predstava, v kateri bo odkrila murski rojce.

SI. R.

